

'Ik heb troostrijk werk'

Dagen in het Friese woud of een avontuur op de Noordzee: *Vroege vogels* presenteren is Menno Bentvelds droombaan. 'Met een team op pad gaan vind ik nog steeds het allermooiste'

Tekst: Bram de Graaf, beeld: Janita Sassen

Hoor, een pimpelmees", zegt Menno Bentveld. Hij zit te genieten van het zonnetje bij een horecagelegenheid in het natuurgebied bij Leiden. Een plek niet ver van zijn huis. Menno heeft een pittige periode achter de rug, maar de natuur werkt altijd weer troostend, zegt hij. Begin maart overleed zijn moeder. "Ze was 87, maar het kwam toch onverwacht. Ze was nog zo vitaal. Gelukkig hebben we goed afscheid kunnen nemen. Ze had een scheurtje in haar slagader. Opereren was een optie, maar de artsen gaven haar niet veel kans. Ze vond het mooi geweest en zei: 'Jongens, dit is het. Hier nemen we afscheid.' Groot verdriet, maar ook dankbaarheid dat ik zo'n moeder mocht meemaken. Ze was een en al liefde, voor iedereen. En totaal onbaatzuchtig en verzorgend."

Je ging al snel weer aan het werk. Kon je de knop omzetten?

"Een paar dagen na de begrafenis zat ik voor *Vroege vogels* in Zeeuws-Vlaanderen. Ik heb mooi, helend en troostrijk werk. De natuur biedt me veel. En ik werk met een hecht team, dat voelt als familie. Het was goed om even met hen in de bush te zijn. Al zat ik wel veel aan de telefoon, want mijn broer en ik moesten allerlei zorg organiseren voor mijn vader, die dementie heeft."

Je groeide op in Leiden en bent er weer gaan wonen. Was dat vanwege je ouders?

"Ook. Het is een fijne stad en er wonen veel vrienden en familie. Dat vind ik prettig. En ik heb het altijd ontzettend fijn gehad hier. Voor mijn moeders herdenkingsdienst ben ik door foto's van vroeger gegaan. Wat een geluk en rijkdom zie ik daarop. Op een foto staat ze als jonge sixties-

moeder met twee kleine jochies. Ze kijkt zo gelukkig. We waren spekkopers met zo'n moeder."

Waarom ging je dan niet in de meubelzaak van je ouders werken?

"Mijn broer nam die over, mijn moeder heeft tot het laatst meegeholpen. Het was een echt familiebedrijf, sinds 1961. Mijn vader tekende interieurs, zij stond in de winkel. Tijdens het avondeten ging het altijd over klanten, fabricagefouten, opmetingen, enzovoorts. Mijn broer vond dat interessant, ik niet. Ik wilde boswachter worden. We hadden een zomerhuisje in Noordwijk en zaten veel in de natuur. Ik droomde ervan dat ik in een jeep door de bossen reed en met een geweer stropers wegjoeg. Als tiener was ik activistisch. Met het milieu was het zowat nog erger gesteld dan nu. Er zaten zoveel chemicaliën in de Rijn dat je er fotorolletjes in kon

'Vroeger wilde ik boswachter worden'

ontwikkelen. Atoomafval ging in grote netten zo de oceaan in. We hadden zure regen en gaten in de ozonlaag. Ik ben nu veel gematigder dan toen; als ik nu zestien was geweest, had ik mezelf waarschijnlijk ook vastgeplakt aan de snelweg."

Toch studeerde je algemene letteren en ging je een reisprogramma presenteren. "Toen had nog niemand het over vliegschaamte. Ik denk daar nu heel anders over en probeer alleen nog programma's dicht bij huis te maken. Op de middelbare school had ik ook andere dromen. Ik

hield van lezen en toneel- spelen en met algemene let- teren kon ik die liefdes combi- neren. En toen kwam toevallig de televisie op mijn pad. Een vriend die bij *Club Veronica* werkte, vertelde dat ze voor een nieuw programma men- sen zochten. Of ik een screentest wilde doen? Ik dacht: leuk, krijg ik een kijkje achter de schermen. Maar ik werd uitgekozen. ‘Daar moet ik over nadenken’, zei ik toen ze belden. Begrepen ze niets van. Iedereen wil toch op tv? Mijn vader moedigde me aan het toch te doen: ‘Zie het als leuk studentenbaantje.’ Na mijn afstuderen kon ik in vaste dienst *Veronica reisgids* maken. Al snel werd greep het medium me. Met een team op pad gaan vind ik nog steeds het allermooiste.”

Heeft je tv-carrière gebracht wat je hoopte? Bij ‘DWDD’ en ‘Kassa’ mocht je invallen, maar werd je nooit vaste presentator.

“Hoe mooi die invalbeurten ook waren, het is zo niet gelopen. Combinatie van niet gevraagd worden en vanuit mezelf geen gierende ambitie hebben om daar iedere avond aan zo’n tafel te gaan zitten, denk ik. Als er weer een duo bij *Op1* verdwijnt, steek ik niet mijn vinger op.”

Ook omdat je met ‘Vroege vogels’ in de luwte opereert?

“Dat is niet de reden, maar het is waar: als talkshowhost krijg je meer over je heen dan →

Profiel

als presentator van *Vroege vogels*. Mensen vinden je vervelend, arrogant, weet ik niet wat. Daar hou ik inderdaad niet van. Ik ben op straat nog nooit nageroepen met: 'Zeg, wat heb je nou weer voor rare otter in beeld gebracht?'"

Hoe zou je het 'Vroege vogels'-publiek omschrijven?

"Dat zijn allerlei soorten natuurliefhebbers; diehards die al 45 jaar naar het radioprogramma luisteren, goed geïnformeerde amateur-filmers en -fotografen. En steeds meer jongeren, merken we op onze sociale media."

Is dat publiek de afgelopen jaren bewuster geworden?

"Door alle ontwikkelingen is iedereen intensiever met de natuur bezig, ik ook. We eten thuis vegetarisch, ik rijd elektrisch. Een steeds grotere groep mensen, met name jongeren, maakt zich grote zorgen over het voort-

NAAM Marinus Antonius Bentveld

GEBOREN 22 juni 1967 in Leiden

PRIVÉ Heeft een vriendin en drie volwassen kinderen

OPLEIDING Studeerde algemene letteren in Utrecht

CARRIÈRE Werkte van 1990 tot 1995 bij Veronica, waar hij *Club Veronica* en *Veronica reisgids* deed. Stapte in 1995 over naar de Vara, waar hij onder meer *Twaalf steden, dertien ongelukken*, *Jules unlimited* en *Het jongeren Lagerhuis* presenteerde. Sinds 2007 is hij presentator van *Vroege vogels* op radio en tv. Hij maakte daarnaast documentaire-series als *Ik, plastic* (over omgaan met plasticvervuiling), *Waterman* (over Nederland en het water) en een serie over de energietransitie.

'De jonge generatie wil ik hoop bieden, want veel gaat er wél goed'

bestaan van de aarde. Op onze redacties ontvangen we rapporten over smeltende ijskappen en CO₂-uitstoot. Daar word je niet vrolijk van. Als oude bok zal het mijn tijd wel duren, maar die jonge redacteuren en hun kinderen gaan een stijgende zeespiegel meemaken. Ik wil hen hoop bieden, want er gaat ook veel goed."

Zoals?

"Neem de energietransitie. De verwachting is dat in 2030 al 75 procent van onze stroom van windmolenparken in zee komt. Daarmee kunnen we concurreren met gas en olie. We hebben laatst op de Noordzee een item over windmolens opgenomen. Elke keer als zo'n ding ronddraait, voorziet het drie huishoudens een dag lang van stroom. En dat ding draait en draait. En ja, er zijn ook negatieve gevolgen: die parken verjagen zeezoogdieren en doden vogels. Maar wat dan? Ook daar zullen we oplossingen voor moeten verzinnen en deels de gevolgen moeten accepteren. We moeten proberen het allerbeste ervan te maken. De ideale oplossing is minderen, zoals minder vlees eten. Wereldwijd dient 75 procent van de landbouwgrond

om dingen te produceren die we in dieren stoppen die wij dan weer opeten. Dus probeer het eens. Het is zo eenvoudig."

Is het menselijk gedrag proberen te veranderen je grootste drijfveer?

"Dat zou te makkelijk zijn. Natuurlijk wil ik met mijn programma's werken aan een betere wereld. Ik wil mensen inspireren, maar lees ze niet de les. Ik wil dat ze weten wat er speelt. Dat ze niet in die dieselauto blijven rijden, vlees blijven eten en een paar keer per jaar naar Ibiza vliegen om dan over dertig jaar in tranen te constateren dat hun kinderen de dupe zijn van smeltende ijskappen. Nee, ze wisten wat er aan de hand was. Maar als ik eerlijk ben is mijn belangrijkste drijfveer: deze droombaan. Vanaf morgen zit ik met mijn team twee dagen lang in een Fries natuurgebied; van 5 uur 's ochtends tot 11 uur 's avonds. Thermoskan koffie mee, soms valt een geluidsmen in de sloot. Het zijn lange, zware dagen, maar zo heerlijk. Ik doe het dus ook een beetje voor mezelf."

► VROEGE VOGELS | ZONDAG | NPO 2 | BNNVARA | 19.25